

[Закон о универзитету, од 28. маја 1998. године]

На основу члана 83. тачка 3. Устава Републике Србије, доносим

У К А З

О ПРОГЛАШЕЊУ ЗАКОНА О УНИВЕРЗИТЕТУ

Проглашава се Закон о универзитету, који је донела Народна скупштина Републике Србије, на Трећој седници Првог редовног заседања Народне скупштине Републике Србије у 1998. години, одржаној 26. маја 1998. године.

ПР број 2
У Београду, 28. маја 1998. године

Председник Републике
Милан Милутиновић, с. р.

З А К О Н

О УНИВЕРЗИТЕТУ

I. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим законом уређује се делатност универзитета и факултета, односно академије уметности, њихова организација, аутономија, управљање и начин финансирања.

Члан 2.

Универзитет је образовна и научна, односно уметничка установа.

Факултет, односно академија уметности (у даљем тексту: факултет) јесте образовна и научна, односно уметничка установа.

Члан 3.

Делатност универзитета и факултета обавља се без политичког, верског и идеолошког утицаја и тежи стицању научно утемељеног објективног знања, уз поштовање различитих мишљења.

Члан 4.

На универзитету и факултету није дозвољено политичко, страначко и верско организовање и деловање.

Члан 5.

Универзитет и факултет имају образовну и научну аутономију, у складу са овим законом.

Наставници и сарадници универзитета су независни и самостални у обављању наставе и научног, односно уметничког рада, уз поштовање толеранције и објективности, у складу са универзитетском традицијом и овим законом.

Простор универзитета и факултета неповредив је, у складу са законом.

Члан 6.

Студенти имају право да се слободно информишу о остваривању, организацији и начину извођења наставе и правилима студија на универзитету и факултету.

Члан 7.

Универзитет чине најмање три факултета.

Актом о оснивању универзитета утврђују се факултети у саставу универзитета и њихови међусобни односи.

Члан 8.

Универзитет обавља специјалистичке, магистарске и докторске студије из интердисциплинарних и мултидисциплинарних научних, односно уметничких области.

Универзитет подстиче: развој науке, наставе и научних истраживања; стручно и научно усавршавање наставног и научног подмлатка; међународну сарадњу и образовање кроз науку.

Универзитет координира наставу и научна истраживања у оквиру универзитета.

Члан 9.

Факултет обавља основне, специјалистичке, магистарске и докторске студије и стално стручно образовање и усавршавање.

У функцији развоја делатности из става 1. овог члана, факултет обавља основна, примењена и развојна истраживања, а академија уметности – уметнички рад.

Факултет организује полагање стручних испита и обавља друге послове, у складу са законом.

Члан 10.

Делатност и организација универзитета и факултета уређује се статутом универзитета, односно факултета.

Универзитет и факултет имају својство правног лица, у складу са законом и статутом.

Универзитет и факултет обављају делатност у свом седишту.

Изузетно, универзитет и факултет могу обављати делатност и ван седишта, по прибављеној сагласности Владе Републике Србије (у даљем тексту: Влада).

На статут универзитета, односно факултета чији је оснивач Република сагласност даје Влада.

Члан 11.

Органи универзитета јесу: ректор, управни одбор и надзорни одбор.

Стручни органи универзитета јесу: наставно-научно, односно наставно-уметничко веће (у даљем тексту: веће универзитета) и други стручни органи утврђени статутом универзитета.

Органи факултета јесу: декан, управни одбор и надзорни одбор.

Стручни органи факултета јесу: наставно-научно, односно наставно-уметничко веће (у даљем тексту: веће факултета), веће катедре и други стручни органи утврђени статутом факултета.

Члан 12.

Средства за обављање делатности универзитета, односно факултета обезбеђују се: из средстава оснивача; из школарине; пружањем услуга трећим лицима; из осталих извора (поклон, донације, спонзорство и др.).

Универзитет, односно факултет чији је оснивач Република користи непокретности и друга средства која обезбеђује Република, у складу са законом.

Непокретности и друга средства из става 2. овог члана могу се користити само за обављање делатности универзитета, односно факултета утврђене овим законом и статутом.

Непокретности и друга средства задужбине, фондације или фонда које користи универзитет, односно факултет могу се користити искључиво у сврхе које је одредио донатор, у складу са законом.

Непокретности и друга имовина коју универзитет, односно факултет стекне на основу завештања и поклона, својина су универзитета, односно факултета који је ту имовину стекао.

II. ОСНИВАЊЕ И УКИДАЊЕ УНИВЕРЗИТЕТА И ФАКУЛТЕТА

Члан 13.

Универзитет и факултет могу основати физичка и правна лица, у складу са законом.

Страна правна и физичка лица могу основати факултет, у складу са законом.

Факултет може обављати делатност у иностранству, уз сагласност Владе.

Члан 14.

Када је оснивач универзитета, односно факултета Република, акт о оснивању доноси Влада.

У поступку оснивања универзитета, односно факултета чији оснивач није Република, оснивач доноси елаборат о оправданости оснивања.

Елаборат из става 2. овог члана садржи разлоге за оснивање универзитета, односно факултета, услове које обезбеђује оснивач за почетак рада и обављање делатности и наставни план и програм студија.

Сагласност на елаборат из става 2. овог члана даје Министарство просвете.

Оснивач из става 2. овог члана доноси акт о оснивању универзитета, односно факултета, по прибављеној сагласности из става 4. овог члана.

Члан 15.

Универзитет, односно факултет може почети са радом и обављати делатност ако испуњава кадровске, просторне и техничке услове.

Факултет може почети са радом и обављати делатност ако има потребан број наставника са пуним радним временом за две трећине наставних предмета утврђених наставним планом основних студија, а академија уметности – за половину наставних предмета утврђених наставним планом основних студија.

Када факултет не оснива Република, оснивач је дужан да приложи извештај банке да су на привременом рачуну депонована новчана средства за завршетак прве године студија по планираном броју студената за упис.

Ближе услове из става 1. овог члана прописује министар просвете.

Члан 16.

Министарство просвете утврђује испуњеност услова за почетак рада и обављање делатности универзитета, односно факултета.

Оснивач, уз захтев за утврђивање испуњености услова за почетак рада и обављање делатности универзитета, односно факултета, подноси доказе о испуњености услова.

Члан 17.

О промени назива, седишта, односно о статусној промени универзитета, односно факултета, одлучује Влада, односно оснивач.

Члан 18.

Универзитет, односно факултет укида се под условима и по поступку утврђеном законом.

О укидању универзитета, односно факултета чији је оснивач Република одлучује Влада.

Студенти укинутог универзитета, односно факултета имају право да заврше започете студије на универзитету, односно факултету који одреди министар просвете.

Студенти из става 3. овог члана уписују се на студије у статусу који су стекли на укинутом универзитету, односно факултету.

III. ДЕЛАТНОСТ УНИВЕРЗИТЕТА И ФАКУЛТЕТА

1. Наставни план и програм

Члан 19.

Универзитет, односно факултет остварује студије на основу наставног плана и програма за који је матичан.

Универзитет, односно факултет може организовати студије из става 1. овог члана у сарадњи са страним универзитетом или међународном организацијом, уз сагласност министра просвете.

Члан 20.

Матичност универзитета, односно факултета за извођење наставног плана и програма утврђује Влада, уз прибављено мишљење универзитета.

Члан 21.

Наставним планом се утврђује трајање студија, наставни предмети и њихов распоред по годинама студија и семестрима и број часова предавања и вежби.

Програмом наставног предмета утврђује се његов садржај, облици наставе и начин провере знања студента.

Члан 22.

На факултету се може остваривати програм физичке културе као необавезне активности за чије остваривање услове обезбеђује факултет.

Члан 23.

На универзитету, односно факултету настава се изводи на српском језику.

На универзитету, односно факултету настава се може изводити и на неком од светских језика и на језику националне мањине, у складу са овим законом.

Посебан кадровски услов за извођење наставе из става 2. овог члана јесте уверење матичног факултета о оспособљености наставника за извођење наставе на језику на коме се настава изводи.

Универзитет, односно факултет доноси одлуку о извођењу наставе из става 2. овог члана, уз сагласност Владе.

Универзитет, односно факултет изводи наставу из става 2. овог члана по добијању решења министра просвете о испуњености услова из става 3. овог члана.

Члан 24.

Наставни план основних, магистарских и докторских студија доноси факултет, уз сагласност универзитета.

Наставни план специјалистичких студија доноси факултет.

Универзитет доноси наставни план и програм студија које организује.

Наставни план и програм студија које организује више факултета, доноси универзитет, на предлог тих факултета.

Факултет који није у саставу универзитета доноси наставни план за облик студија који организује, уз сагласност једног од одговарајућих универзитета.

Наставни програм студија доноси универзитет, односно факултет.

Наставни план и програм сталног стручног образовања и усавршавања доноси факултет.

Члан 25.

Универзитет, односно факултет врши измену и допуну наставног плана и програма по поступку прописаном за доношење новог наставног плана и програма.

Не сматрају се изменама и допунама наставног плана и програма измене и допуне које универзитет, односно факултет врши ради њиховог усклађивања са организацијом рада и достигнућима науке.

Члан 26.

Наставним планом основних студија може се утврдити најмање 24, а највише 30 часова предавања и вежби недељно.

У фонд часова из става 1. овог члана не улази обавезан практичан рад студената и стручна пракса.

Члан 27.

Студије се остварују у току школске године која почиње 1. октобра текуће, а завршава се 30. септембра наредне године.

Настава у школској години остварује се у зимском и летњем семестру.

Статутом универзитета, односно факултета утврђује се трајање семестра.

Члан 28.

Основне студије трају од четири до шест школских година.

Магистарске и специјалистичке студије трају од једне до две школске године, у складу са статутом универзитета, односно факултета.

Докторске студије трају три школске године.

Трајање специјалистичких студија из медицине, стоматологије и фармације уређује се посебним законом.

Члан 29.

Настава се остварује: предавањима, вежбама, семинарима, консултацијама, научним, односно уметничким радом, стручном праксом, менторским радом, као и другим облицима образовно-научног, односно образовно-уметничког рада утврђеним статутом универзитета, односно факултета.

Члан 30.

Наставник и сарадник, у оквиру 40-часовне радне недеље обавља 20 часова свих облика наставе.

Наставник обавља све облике наставе.

Сарадник обавља вежбе, колоквијуме и друге облике наставе, осим предавања и испита.

У извођењу облика наставе из става 3. овог члана могу учествовати и студенти магистарских и докторских студија.

Члан 31.

Наставу из клиничких наставних предмета на медицинском, стоматолошком и фармацеутском факултету може обављати наставник и асистент који истовремено ради на клиници или институту у оквиру пуног радног времена.

Распоред наставног, здравственог и научног рада наставника и асистента у оквиру 40-часовне радне недеље уређује се општим актом факултета.

Члан 32.

На предлог већа факултета, професор у пензији може учествовати у извођењу предавања на магистарским и докторским студијама и оцењивати студенте на испитима из тих студија, бити члан комисије за припрему извештаја за избор наставника, као и члан комисије за оцену и одбрану магистарске тезе и докторске дисертације.

2. Упис на студије

Члан 33.

Упис на студије је слободан, у складу са овим законом.

Уписом на студије стиче се својство студента.

Члан 34.

Упис у прву годину студија на факултету, односно универзитету спроводи се на основу конкурса.

Конкурс из става 1. овог члана садржи: број студената који се могу уписати за сваки одсек, групу или смер; услове за упис студената; мерила за утврђивање редоследа кандидата; начин и време полагања пријемног

испита, односно испита за проверу склоности и способности; рок за упис примљених кандидата и висину школарине коју плаћају студенти чије се образовање не финансира из буџета.

Конкурс из става 1. овог члана расписује факултет, односно универзитет.

Члан 35.

Студент се уписује у одређену годину студија сваке школске године.

Упис студената обавља се најкасније 10 дана по завршетку октобарског испитног рока текуће школске године.

Студент основних, магистарских и докторских студија на универзитету, односно факултету чији је оснивач Република уписује се у статусу студента који се финансира из буџета, суфинансирајућег (плаћа делимичну школарину) или самофинансирајућег (плаћа економску школарину), у складу са чланом 40. овог закона.

Статус студента који се финансира из буџета студент остварује само на једном универзитету, односно факултету.

Члан 36.

У прву годину основних студија може се уписати лице које има средње образовање у четворогодишњем трајању утврђено статутом факултету.

У прву годину основних студија на академији уметности може се уписати и лице без средњег образовања, под условима утврђеним статутом.

Члан 37.

У прву годину специјалистичких студија може се уписати лице које има високо образовање.

У прву годину магистарских студија може се уписати лице које има високо образовање утврђено статутом факултета, односно универзитета и општи успех најмање 8 (осам) на основним студијама. Лице које има општи успех мањи од 8 (осам) на основним студијама полаже пријемни испит, у складу са статутом факултета, односно универзитета.

У прву годину докторских студија може се уписати лице које има високо образовање утврђено статутом факултета, односно универзитета и општи успех најмање 8,5 (осам и по) на основним студијама.

Члан 38.

Странац се уписује у прву годину студија под истим условима као и држављанин СР Југославије.

Посебан услов за упис странца у прву годину студија јесте знање српског језика.

Проверу знања српског језика обавља посебна комисија, на начин и по поступку прописаним статутом универзитета, односно факултета.

Странац плаћа економску школарину на студијама, осим ако међу-државним споразумом није друкчије одређено.

Члан 39.

Посебан услов за упис у прву годину студија које се изводе на страном језику или језику националне мањине јесте знање језика на коме се изводи настава.

Проверу знања језика из става 1. овог члана обавља посебна комисија, на начин и по поступку прописаним статутом факултета, односно универзитета.

Студент уписан на студије из става 1. овог члана не може прелазити у току студија на наставни план и програм студија који се изводи на српском језику.

Члан 40.

О броју студената за упис у прву годину основних, магистарских и докторских студија и о висини школарине за суфинансирајуће и самофинансирајуће студенте, за факултете и универзитете чији је оснивач Република, одлучује Влада.

Акт из става 1. овог члана Влада доноси на предлог министра просвете, по претходно прибављеном мишљењу универзитета.

Факултети чији је оснивач Република објављују заједнички конкурс за упис у прву годину основних студија.

Члан 41.

Кандидат који конкурише за упис у прву годину основних студија полаже пријемни испит, односно испит за проверу склоности и способности.

Право на рангирање ради уписа стиче кандидат који је положио пријемни испит, односно испит за проверу склоности и способности.

Редослед кандидата за упис у прву годину основних студија утврђује се на основу општег успеха постигнутог у средњем образовању и резултата постигнутог на пријемном испиту, односно испиту за проверу склоности и способности.

Мерила за упис студената на основне студије утврђују се статутом факултета.

Изузетно од става 1. овог члана, кандидат који је као ученик четвртог разреда средње школе освојио једно од прва три појединачна места на републичком такмичењу које организује Министарство просвете, односно савезном или међународном такмичењу из наставног предмета из кога се полаже пријемни испит, не полаже пријемни испит из тог наставног предмета, у складу са статутом факултета.

Кандидату из става 5. овог члана вреднује се пријемни испит, односно део тог испита максималним бројем бодова.

Члан 42.

Лице са вишим, односно високим образовањем може се уписати на основне студије на факултету без полагања пријемног испита, односно испита за проверу склоности и способности, у складу са статутом факултета.

Право из става 1. овог члана остварује се на лични захтев.

Декан одлучује о признавању положених испита.

Лице из става 1. овог члана уписује се у одређену годину студија, под условима прописаним статутом факултета, у статусу самофинансирајућег студента.

Члан 43.

Студент може прелазити у току основних студија са једног на други одсек, групу или смер истог или сродног факултета, ако испуни услов за уписа у наредну годину студија на факултету на коме је уписан.

Студент из става 1. овог члана задржава стечени статус у погледу плаћања студија.

Право преласка из става 1. овог члана студент не може остварити у току прве и последње године студија и у статусу апсолвента.

Статутом факултета ближе се прописују услови за упис студента из става 1. овог члана.

3. Оцењивање студената

Члан 44.

Студент стиче право да полаже испит из наставног предмета када изврши све предиспитне обавезе утврђене наставним програмом, овери семестар и испуни друге услове прописане овим законом и статутом факултета.

Члан 45.

Успех студента на испиту изражава се оценом од 5 (пет) до 10 (десет).

При утврђивању оцене на испиту узима се у обзир и резултат студента постигнут на вежбама, колоквијумима, семинарима и другим облицима наставе.

Студент који није постигао задовољавајући успех на испиту добија оцену 5 (пет).

Оцену даје наставник, односно испитна комисија.

Оцена се уписује у индекс, записник о полагању испита и матичну књигу студената.

Оцена 5 (пет) се не уписује у индекс и матичну књигу студената.

Члан 46.

Испитни рокови јесу: јануарско-фебруарски, априлски, јунски, септембарски и октобарски.

Априлски и октобарски испитни рокови не могу бити краћи од 10 радних дана.

Статутом факултета, односно универзитета могу се прописати и други испитни рокови.

Апсолвент има право да полаже испите сваког месеца у току школске године.

Статутом факултета, односно универзитета утврђује се начин обезбеђивања јавности испита, као и право студента да поново полаже испит ако је незадовољан добијеном оценом.

Статутом академије уметности могу се утврдити наставни предмети из којих се испит може полагаати само у једном испитном року у току школске године.

Члан 47.

После три неуспела полагања истог испита студент полаже тај испит пред комисијом, уз накнаду трошкова.

Комисију из става 1. овог члана образује декан.

4. Правила студија

Члан 48.

Студент је обавезан да похађа наставу и изврши предиспитне обавезе утврђене наставним програмом универзитета, односно факултета.

Овером зимског семестра студент стиче право да похађа наставу у летњем семестру.

Услови за оверу семестра и године студија прописује се статутом универзитета, односно факултета.

Члан 49.

Студент који у току зимског семестра не испуни до једне трећине предиспитних обавеза, може на лични захтев да похађа наставу у летњем семестру, као и да надокнади предиспитне обавезе уз накнаду трошкова.

Услови за остваривање права из става 1. овог члана прописују се статутом факултета.

Висину трошкова надокнаде утврђује факултет.

Члан 50.

Студент може уписати наредну годину основних студија са:

1) два неположена испита из наставних предмета претходне године студија у којој има до осам наставних предмета;

2) три неположена испита из наставних предмета претходне године студија у којој има девет или десет наставних предмета;

3) четири неположена испита из наставних предмета претходне године студија у којој има најмање једанаест наставних предмета.

Студент може уписати завршну годину студија ако положи испите из најмање половине наставних предмета претходне године студија.

Студент који не овери последњу годину студија поново уписује ту годину студија.

Члан 51.

Студент који се финансира из буџета и суфинансирајући студент задржава статус у погледу плаћања студија под условима да не понови ни једну годину у току основних студија.

Ако студент који се финансира из буџета, односно суфинансирајући студент, не испуни услов за уписа у наредну годину студија може да настави студије у статусу самофинансирајућег студента.

Ако студент уписан први пут у статусу суфинансирајућег, односно самофинансирајућег студента положи све испите претходне године студија у току једне школске године, уписује наредну школску годину у статусу студента који се финансира из буџета.

Члан 52.

Кад студент факултета чији је оснивач Република, понови годину основних студија, сноси трошкове студија за ту поновљену годину сразмерно трошковима факултета за његово школовање у тој години.

Висину трошкова студија из става 1. овог члана утврђује факултет, а највише до висине школарине утврђене за самофинансирајућег студента.

Члан 53.

Студент има право да заврши основне студије по започетом наставном плану и програму.

Студент који после поновљене године студија не испуни услов за упис у наредну годину, наставља студије по новом наставном плану и програму.

Члан 54.

Студент који у прве две године основних студија постигне просечну оцену најмање 8,5 (осам и по) има право да заврши студије у року краћем од рока утврђеног наставним планом, под условима прописаним статутом факултета.

Факултет је дужан да студенту из става 1. овог члана одреди ментора из реда наставника.

Члан 55.

Студенту који је за време основних студија упућен на одслужење, односно дослужење војног рока, који је због болести био спречен да студира, студенту који је упућен на стручну праксу у земљи или иностранству, а у трајању од најмање три месеца, као и студенту родитељу детета до годину дана живота и студенткињи за време трудноће, мирују права и обавезе.

Студент остварује мировање права и обавезе из става 1. овог члана на лични захтев.

Члан 56.

Студент који изврши све предиспитне обавезе и овери последњу годину основних студија, стиче својство апсолвента.

Апсолвентски рок траје шест месеци од истека последње године основних студија, односно 12 месеци ако је наставним планом и програмом предвиђен дипломски испит.

По истеку апсолвентског рока студент полаже испите уз накнаду трошкова.

Студент има право да заврши започете студије по наставном плану и програму по коме је стекао статус апсолвента у року од две године од истека апсолвентског рока.

По истеку рока из става 4. овог члана студент може наставити студије по новом наставном плану и програму, уз обавезу плаћања трошкова студија, у складу са статутом факултета.

Члан 57.

Студент полаже дипломски испит ако је то предвиђено наставним планом и програмом основних студија.

Статутом факултета прописује се начин полагања дипломског испита.

Члан 58.

Лице које положи све испите утврђене наставним планом основних студија стиче високо образовање и стручни назив утврђен посебним законом.

Општи успех на основним студијама утврђује се просечном оценом.

Просечна оцена из става 2. овог члана представља аритметичку средину оцена из наставних предмета утврђених наставним планом укључујући и оцену постигнуту на дипломском испиту, ако је тај испит предвиђен.

5. Магистарска теза и специјалистички рад

Члан 59.

Магистарска теза је резултат самосталног научног рада студента, којим се систематизују постојећа научна знања и даје допринос новим научним сазнањима.

Магистарска теза у уметничкој области јесте: изложба уметничких радова, позоришна представа, филм, радио и телевизијска емисија, композиција, концертно или сценско извођење музичког дела и солистички концерт.

Члан 60.

Право да брани магистарску тезу има лице које је стекло високо образовање и положило све испите утврђене наставним планом магистарских студија.

Магистарска теза брани се на универзитету, односно факултету који је матичан за научну, односно уметничку област из које је лице стекло високо образовање.

Члан 61.

Веће факултета, односно веће универзитета одобрава тему магистарске тезе и одређује студенту ментора из реда професора.

Веће факултета, односно веће универзитета одлучује о захтеву за одбрану магистарске тезе, на предлог комисије за оцену и одбрану магистарске тезе.

Веће факултета, односно веће универзитета именује комисију за оцену и одбрану магистарске тезе најкасније у року од 30 дана од дана подношења захтева за одбрану.

Комисија за оцену и одбрану магистарске тезе дужна је да достави извештај већу факултета, односно већу универзитета са предлогом најкасније у року од 45 дана од дана именована.

Комисија за оцену и одбрану магистарске тезе састоји се од најмање три наставника факултета. Када се магистарска теза брани на универзитету комисија за оцену и одбрану магистарске тезе састоји се од најмање три наставника факултета у саставу тог универзитета.

Члан 62.

Студент може бранити магистарску тезу у року од три године од дана одобравања теме магистарске тезе.

Факултет, односно универзитет може одобрити студенту на његов захтев, продужење рока за одбрану магистарске тезе, под условима утврђеним статутом.

Поступак одбране магистарске тезе прописује се статутом факултета, односно универзитета.

Члан 63.

Лице које одбрани магистарску тезу стиче академски назив магистра наука, односно академски назив магистра уметности.

Члан 64.

Право да брани специјалистички рад има лице које је стекло високо образовање и положило све испите утврђене наставним планом специјалистичких студија.

Веће факултета, односно веће универзитета одобрава тему специјалистичког рада и одређује студенту ментора.

Специјалистички рад брани се пред комисијом наставника факултета.

Лице које одбрани специјалистички рад стиче стручни назив специјалисте.

Члан 65.

Поступак одобравања специјалистичког рада, састав комисије за одбрану рада и поступак одбране, прописује се статутом факултета, односно универзитета.

6. Докторска дисертација

Члан 66.

Докторска дисертација јесте резултат оригиналног научног рада докторанта у одговарајућој научној области.

Члан 67.

Право да брани докторску дисертацију има лице које је стекло академски назив магистра наука и лице које је положило све испите утврђене наставним планом докторске дисертације.

Докторска дисертација се брани на факултету, односно универзитету који је матичан за област из које је лице стекло академски назив магистра наука, односно завршило докторске студије.

Члан 68.

Кандидат брани докторску дисертацију у року од пет година од дана одобравања теме.

Факултет може одобрити кандидату, на његов захтев, продужење рока за одбрану дисертације под условима прописаним статутом факултета, односно универзитета.

Универзитет даје сагласност на предлог теме докторске дисертације и на извештај о урађеној докторској дисертацији, када се дисертација брани на факултету.

Захтев за давање сагласности из става 3. овог члана подноси факултет.

На захтев кандидата, веће факултета, односно веће универзитета одређује ментора из реда професора.

Поступак одбране докторске дисертације прописује се статутом факултета, односно универзитета.

Члан 69.

Факултет, односно универзитет образује комисију за оцену и одбрану докторске дисертације.

Веће факултета, односно веће универзитета, одлучује о захтеву за одбрану докторске дисертације, на предлог комисије за оцену и одбрану докторске дисертације.

Веће факултета, односно веће универзитета именује комисију за оцену и одбрану докторске дисертације најкасније у року од 30 дана од дана подношења захтева за одбрану.

Комисија за оцену и одбрану докторске дисертације је дужна да достави извештај већу факултета, односно већу универзитета са предлогом најкасније у року од 60 дана до дана именовања.

Комисија за оцену и одбрану докторске дисертације састоји се од најмање три наставника факултета. Када се докторска дисертација брани на универзитету комисија за оцену и одбрану докторске дисертације састоји се од најмање три наставника факултета у саставу тог универзитета.

Члан 70.

Лице које одбрани докторску дисертацију стиче научни степен доктора наука.

Промоцију у научни степен доктора наука обавља ректор универзитета.

7. Почасни докторат

Члан 71.

Лицу које је својим делима унапредило научну мисао и лицу које је нарочито заслужно за напредак науке, технике, технологије, културе и уметности, универзитет може доделити почасни докторат.

Универзитет може доделити почасни докторат и странцу.

Општим актом универзитета уређују се услови и поступак за доделу почасног доктората.

8. Научна и уметничка делатност

Члан 72.

Универзитет и факултет обављају научну и уметничку делатност у циљу унапређења образовне делатности, односно подизања квалитета наставе, усавршавања наставног подмлатка, увођења студената у научни, односно уметнички рад, као и стварања материјалних услова за рад и развој универзитета и факултета.

Члан 73.

Научни рад на универзитету, односно факултету остварује се кроз основна, примењена и развојна истраживања, а уметнички рад кроз уметничке пројекте.

Научни, односно уметнички рад обавља се и организује у складу са законом и статутом универзитета, односно факултета.

IV. ЗАШТИТА ПРАВА И ОДГОВОРНОСТ СТУДЕНАТА

Члан 74.

Студент има право да већу факултета, односно већу универзитета, подноси приговоре и предлоге који се односе на квалитет образовног процеса, као и организацију и начин извођења наставе.

Веће факултета, односно веће универзитета разматра приговоре, односно предлоге из става 1. овог члана и о њима се изјашњава.

Члан 75.

Учесник конкурса за упис на један од облика студија може поднети приговор на редослед кандидата за упис у прву годину студија декану, односно ректору, у року од 24 часа од дана објављивања листе на огласној табли факултета, односно универзитета.

По приговору учесника конкурса декан, односно ректор доноси решење у року од 24 часа од дана пријема приговора.

Кандидат може изјавити жалбу управном одбору факултета, односно универзитета у року од 24 часа од дана пријема решења.

Управни одбор факултета, односно универзитета решава по жалби у року од три дана од дана њеног пријема.

Члан 76.

Студент може поднети приговор:

1) на оцену добијену на испиту ако сматра да испит није обављен у складу са овим законом или статутом факултета, односно универзитета;

2) на акт којим му није одобрен упис у наредну годину студија, ако сматра да није донет у складу са овим законом или статутом факултета, односно универзитета.

Студент подноси приговор декану, односно ректору у року од 24 часа од дана саопштења оцене, односно пријема акта из става 1. тачка 2) овог члана.

Декан, односно ректор одлучује по приговору студента у року од 24 часа од дана пријема приговора.

Ако декан, односно ректор усвоји приговор из става 1. овог члана образоваће комисију пред којом ће студент полагаати испит.

Члан 77.

Студент одговара за повреду обавезе која је у време извршења била утврђена општим актом факултета, односно универзитета.

За лакшу повреду обавезе студенту се изриче дисциплинска мера опомене или укора, а за тежу повреду обавезе дисциплинска мера строгог укора или искључења најдуже до једне године.

Дисциплински поступак не може се покренути по истеку три месеца од дана сазнања за повреду обавезе и учиниоца, односно шест месеци од дана када је повреда учињена.

Општим актом факултета, односно универзитета утврђују се лакше и теже повреде обавеза студената и дисциплински органи и прописује дисциплински поступак за утврђивање одговорности студената.

V. НАСТАВНИЦИ И САРАДНИЦИ УНИВЕРЗИТЕТА

1. Звања наставника и сарадника универзитета

Члан 78.

Звања наставника универзитета јесу: доцент, ванредни професор и редовни професор.

Звање наставника страног језика на нематичном факултету јесте предавач.

Члан 79.

Звања сарадника универзитета јесу: асистент – приправник, асистент, лектор и виши лектор.

Звања сарадника за стручно-уметничке наставне предмете на академији уметности, као и на другом факултету јесу: стручни сарадник, виши стручни сарадник и самостални стручни сарадник.

2. Услови за стицање звања наставника универзитета

Члан 80.

Звање доцента може да стекне лице које има:

- 1) научни степен доктора наука из научне области за коју се бира;
- 2) научне, односно стручне радове у одговарајућој области објављене у међународним или домаћим научним или стручним часописима или зборницима са рецензијама;
- 3) способност за наставни рад.

Члан 81.

Звање ванредног професора може да стекне лице које, поред услова из члана 80. овог закона, има:

- 1) већи број научних радова од значаја за развој науке у одговарајућој научној области објављених у међународним или домаћим научним и стручним часописима са рецензијама;
- 2) оригинално стручно остварење (пројекат, студију, оригинални метод), односно руковођење или учешће у научним пројектима;

3) објављен уџбеник, практикум или збирку задатака за научну област за коју се бира;

4) већи број радова саопштених на међународним или домаћим научним скуповима.

Члан 82.

Звање редовног професора може да стекне лице које, поред услова из чл. 80. и 81. овог закона, има:

1) објављену монографију у одговарајућој научној области;

2) остварене резултате у развоју научно-наставног подмлатка на факултету, а посебно кроз менторство у магистарским тезама или докторским дисертацијама, као и учешће у комисијама за оцену или одбрану магистарских теза или докторских дисертација.

Члан 83.

Звање доцента из уметничке, односно стручно-уметничке области може да стекне лице које има академски назив магистра уметности, призната уметничка дела, односно остварење и способност за наставни рад.

Звање ванредног професора из уметничке, односно стручно-уметничке области може да стекне лице које има академски назив магистра уметности, уметничка дела, односно остварења од значаја за развој уметности и способност за наставни рад.

Звање редовног професора из уметничке, односно стручно-уметничке области може да стекне лице које има академски назив магистра уметности, изузетна уметничка дела, односно остварења која су значајније утицала на развој културе и уметности, и способност за наставни рад.

Звање наставника из уметничке, односно стручно-уметничке области може да стекне и лице које има високо образовање, врхунска уметничка остварења и способност за наставни рад.

Члан 84.

Звање предавача страног језика на нематичном факултету може да стекне лице које има високо образовање и објављене стручне, односно научне радове у одговарајућој научној области и способност за наставни рад.

3. Услови за стицање звања сарадника универзитета

Члан 85.

Звање асистента-приправника може да стекне лице које има високо образовање и општи успех најмање 8 (осам) на основним студијама.

Звање асистента може да стекне лице које има академски назив магистра наука, односно магистра уметности и има смисла за наставни рад.

Звање асистента клиничког наставног предмета утврђеног статутом медицинског и стоматолошког факултета, може да стекне лице које има академски назив магистра наука и стручни назив специјалисте, у складу са посебним законом.

Звање лектора страног језика може да стекне лице које има одговарајуће високо образовање, општи успех најмање 8 (осам) на основним студијама и има смисла за наставни рад.

Звање вишег лектора може да стекне лице које, поред услова из става 4. овог члана, има објављене стручне, односно научне радове.

Члан 86.

Звање стручног сарадника уметничког, односно стручно-уметничког наставног предмета може да стекне лице које има одговарајуће стручне резултате.

Звање вишег стручног сарадника уметничког, односно стручно-уметничког наставног предмета може да стекне лице које има високо образовање и признате стручне радове.

Звање самосталног стручног сарадника уметничког, односно стручно-уметничког наставног предмета може да стекне лице које има високо образовање и стручне резултате од значаја за развој струке или уметности.

4. Стицање звања и заснивање радног односа наставника и сарадника

Члан 87.

Наставник, осим редовног професора, стиче звање и заснива радни однос на време од пет година.

Сарадник стиче звање и заснива радни однос на време од четири године.

Асистент – приправник стиче звање и заснива радни однос на време од четири године без могућности поновног избора у исто звање.

Члан 88.

Наставник и сарадник стиче звање и заснива радни однос на факултету на основу конкурса.

Декан факултета одлучује о објављивању конкурса, на предлог катедре.

Конкурс из става 1. овог члана нарочито садржи назив радног места и услове за рад на радном месту наставника, односно сарадника, у складу са општим актом факултета.

Члан 89.

Декан образује комисију за припрему извештаја о пријављеним кандидатима.

Комисија из става 1. овог члана састоји се од најмање три наставника из научне, односно уметничке области, за коју се наставник, односно сарадник бира.

Чланови комисије су у истом или вишем звању од звања у које се наставник бира.

Члан 90.

Извештај комисије садржи: биографске податке, преглед и мишљење о научном, стручном, односно уметничком раду кандидата, као и мишљење о испуњености услова кандидата за избор у звање и на радно место наставника, односно сарадника.

Члан 91.

По достављању извештаја комисије декан врши избор између кандидата који испуњавају услове за избор у звање и на радно место наставника, односно сарадника.

Избор у звање и на радно место редовног професора декан врши по претходној сагласности министра просвете.

Са лицем које је изабрано у смислу ст. 1. и 2. овог члана, декан закључује уговор о раду.

Члан 92.

Наставник заснива радни однос за извођење наставе из највише два наставна предмета једне научне, односно уметничке области.

Члан 93.

Наставник може бити преузет у радни однос на другом факултету у истом звању, у складу са законом којим се уређују радни односи.

Члан 94.

Ако се на објављени конкурс за избор наставника не пријаве кандидати који испуњавају услове за радно место наставника или се не изабере ни један кандидат, декан факултета може закључити уговор о допунском раду са наставником другог факултета у току школске године, у складу са законом којим се уређују радни односи.

Члан 95.

Истакнути научник, стручњак или уметник може да учествује у остваривању дела наставе на универзитету, односно факултету у складу са статутом.

5. Права, обавезе и одговорности из радног односа

Члан 96.

У погледу права, обавеза и одговорности наставника и сарадника и других запослених на универзитету, односно факултету примењује се закон којим се уређују радни односи, ако овим законом није друкчије одређено.

Члан 97.

О појединачним правима, обавезама и одговорностима наставника, сарадника и других запослених на универзитету, односно факултету одлучује ректор, односно декан.

О појединачним правима, обавезама и одговорностима ректора универзитета, односно декана факултета одлучује управни одбор универзитета, односно факултета.

Члан 98.

Ванредном професору, доценту и сараднику који се налази на одслужењу војног рока, породилском одсуству, боловању дужем од три месеца, као и у случајевима мировања радног односа утврђених законом, радни однос се продужава за време трајања одсуства.

Наставнику после пет година проведених у настави на факултету може бити одобрено плаћено одсуство у трајању до две школске године ради стручног и научног усавршавања, у складу са статутом факултета.

Члан 99.

Наставнику престаје радни однос под условима и на начин прописаним законом којим се уређују радни односи.

Кад надлежни орган факултета не одлучи да наставник који је навршио 65 година живота или 40 година стажа осигурања, остане и даље у радном односу, том наставнику радни однос престаје на крају школске године у којој је навршио 65 година живота или 40 година стажа осигурања.

Кад надлежни орган факултета одлучи да наставник који је навршио 65 година живота или 40 година стажа осигурања остане и даље у радном односу, том наставнику радни однос не може престати пре истека школске године.

VI. СТРУЧНИ ОРГАНИ УНИВЕРЗИТЕТА

Члан 100.

Стручни орган универзитета је наставно-научно, односно наставно-уметничко веће.

Статутом универзитета могу се утврдити и други стручни органи универзитета: стручна већа по областима наука, односно по дисциплинама (у даљем тексту: стручна већа), односно наставно-уметничка већа групација сродних факултета (у даљем тексту: већа групација).

Члан 101.

Веће универзитета чине по један представник факултета у саставу универзитета из реда редовних професора.

Статутом универзитета може се утврдити и већи број чланова већа универзитета из реда редовних професора.

Ректор и проректор су чланови већа универзитета по функцији, без права одлучивања.

Број чланова, трајање мандата, састав и начин избора председника и чланова већа универзитета утврђује се статутом универзитета.

Члан 102.

Веће универзитета:

- 1) даје мишљење о предлогу статута универзитета;
- 2) доноси програм научних истраживања, односно програм уметничких пројеката универзитета;
- 3) даје мишљење о матичности факултета;
- 4) доноси наставни план и програм студија које организује универзитет;
- 5) додељује почасни докторат;
- 6) најмање једном годишње разматра извештај о остваривању програма научних истраживања, односно уметничког рада које доноси универзитет;
- 7) обавља и друге послове утврђене овим законом и статутом универзитета.

О питањима из своје надлежности веће универзитета одлучује већином гласова укупног броја чланова.

VII. СТРУЧНИ ОРГАНИ ФАКУЛТЕТА

Члан 103.

Стручни органи факултета јесу: наставно-научно, односно наставно-уметничко веће и веће катедре.

Статутом факултета могу се утврдити и други стручни органи.

Члан 104.

Веће факултета чине сви наставници и сарадници факултета или њихови представници.

Декан и продекан су чланови већа факултета по функцији, без права одлучивања.

Број чланова, трајање мандата и начин избора председника и чланова већа факултета утврђује се статутом факултета.

Члан 105.

Веће факултета:

- 1) даје мишљење о предлогу статута факултета;
- 2) доноси наставни план и програм основних, специјалистичких, магистарских и докторских студија по одсецима, групама или смеровима;
- 3) доноси наставни план и програм сталног стручног образовања и усавршавања;
- 4) доноси програм научних истраживања, односно уметничких пројеката факултета;
- 5) утврђује мере за подстицање развоја изразито успешних и даровитих студената;
- 6) најмање једном годишње разматра извештај о остваривању програма научних истраживања, односно уметничког рада;
- 7) обавља и друге послове утврђене овим законом и статутом факултета.

О питањима из своје надлежности веће факултета одлучује већином гласова укупног броја чланова.

Члан 106.

На факултету се оснивају катедре за један или више сродних наставних предмета.

Стручни орган катедре је веће катедре које чине сви наставници и сарадници који обављају образовно-научни, односно образовно-уметнички рад из наставних предмета за које је катедра основана.

Члан 107.

Веће катедре:

- 1) предлаже наставни програм наставних предмета катедре;

2) даје мишљење о програму научних истраживања, односно уметничког рада и о научним и уметничким радовима у којима учествују наставници и сарадници катедре;

3) Обавља друге послове прописане статутом факултета.

Организација и начин рада катедре и већа катедре уређује се статутом факултета.

VIII. ОРГАНИ УНИВЕРЗИТЕТА

Члан 108.

Органи универзитета јесу: ректор, управни одбор и надзорни одбор.

Члан 109.

Ректор је пословодни орган универзитета.

Ректор има права и дужности директора предузећа, ако овим законом није друкчије одређено.

Универзитет има једног или више проректора, у складу са статутом универзитета.

Универзитет може имати проректора студента.

Члан 110.

Ректора универзитета именује и разрешава оснивач.

Ректора универзитета чији је оснивач Република именује и разрешава Влада.

Ректор универзитета се именује на период од две године из реда редовних професора факултета који је у саставу универзитета.

Ректор универзитета ступа на дужност на основу акта о именовану.

Члан 111.

Ректор разрешен дужности распоређује се на послове наставника у звању редовног професора на факултету на коме је обављао ове послове.

Члан 112.

Проректора универзитета именује и разрешава ректор по поступку прописаном статутом универзитета.

Проректор се именује из реда редовних професора факултета који су у саставу универзитета, а проректор студент се именује из реда студената, на период од две године.

Члан 113.

Ректор универзитета:

- 1) предлаже статут универзитета;
- 2) одговара за остваривање научне, односно уметничке и образовне делатности на универзитету;
- 3) предлаже основе пословне политике;
- 4) предлаже годишњи програм рада и план развоја универзитета;
- 5) извршава одлуке управног одбора универзитета;
- 6) предлаже унутрашњу организацију универзитета;
- 7) подноси управном одбору годишњи извештај о резултатима пословања универзитета;
- 8) покреће иницијативу и предлаже решења о питањима од значаја за обављање делатности универзитета;
- 9) обавља и друге послове утврђене законом и статутом универзитета.

Члан 114.

Проректор обавља послове утврђене статутом универзитета, као и друге послове за које га овласти ректор.

Члан 115.

Управни одбор је орган управљања универзитета.

Чланове управног одбора универзитета именује и разрешава оснивач.

Чланове управног одбора универзитета чији је оснивач Република именује и разрешава Влада.

Члан 116.

Управни одбор универзитета чији је оснивач Република има 15 чланова.

Шест чланова управног одбора именују се из реда запослених на универзитету и факултетима у саставу универзитета, а три члана из реда студената, у складу са статутом.

Мандат чланова управног одбора из става 1. овог члана траје пет година, а чланова управног одбора из реда студената две године, почев од дана конституисања.

Члан 117.

Управни одбор универзитета:

- 1) доноси статут универзитета;
- 2) одлучује о коришћењу средстава универзитета;
- 3) усваја финансијски план, годишњи обрачун и извештај о пословању универзитета;
- 4) разматра питања студентског стандарда и даје иницијативе надлежним органима за унапређивање стања у тој области;
- 5) доноси годишњи програм рада и план развоја универзитета;
- 6) обавља друге послове утврђене законом и статутом универзитета.

О питањима из своје надлежности управни одбор универзитета одлучује већином гласова укупног броја чланова.

Члан 118.

Надзорни одбор универзитета именује и разрешава оснивач.

Надзорни одбор универзитета чији је оснивач Република именује и разрешава Влада.

Члан 119.

Надзорни одбор универзитета чији је оснивач Република има пет чланова.

Два члана надзорног одбора из става 1. овог члана именују се из реда запослених на универзитету и факултетима у саставу универзитета.

Мандат чланова надзорног одбора из става 1. овог члана траје пет година, почев од дана конституисања.

Члан 120.

Надзорни одбор универзитета:

- 1) врши надзор над законитошћу рада органа универзитета;
- 2) врши надзор над пословањем универзитета;
- 3) обавља друге послове утврђене законом и статутом универзитета.

IX. ОРГАНИ ФАКУЛТЕТА

Члан 121.

Органи факултета јесу: декан, управни одбор и надзорни одбор.

Члан 122.

Декан је пословодни орган факултета.

Декан има права и дужности директора предузећа, ако овим законом није друкчије одређено.

Факултет има једног или више продекана, у складу са статутом факултета.

Факултет може имати продекана студента.

Члан 123.

Декана факултета именује и разрешава оснивач.

Декана факултета чији је оснивач Република именује и разрешава Влада.

Декан факултета се именује на период од две године из реда професора факултета.

Декан факултета ступа на дужност на основу акта о именовану.

Члан 124.

Декан разрешен дужности распоређује се на послове наставника у звању у коме је биран на факултету.

Члан 125.

Продекана факултета именује и разрешава декан по поступку прописаном статутом факултета.

Продекан се именује из реда професора факултета, а продекан студент се именује из реда студената, на период од две године.

Члан 126.

Декан факултета:

- 1) предлаже статут факултета;
- 2) одговара за остваривање образовне, уметничке и научне делатности;
- 3) предлаже основе пословне политике;
- 4) предлаже годишњи програм рада и план развоја;
- 5) извршава одлуке управног одбора;
- 6) предлаже унутрашњу организацију факултета;
- 7) подноси годишњи извештај о резултатима пословања;
- 8) покреће иницијативу и предлаже решења о питањима од значаја за обављање делатности факултета;
- 9) обавља и друге послове утврђене законом и статутом факултета.

Члан 127.

Продекан обавља послове утврђене статутом факултета, као и друге послове за које га овласти декан.

Члан 128.

Управни одбор је орган управљања на факултету.

Управни одбор факултета именује и разрешава оснивач.

Управни одбор факултета чији је оснивач Република именује и разрешава Влада.

Члан 129.

Управни одбор факултета чији је оснивач Република има девет чланова.

Четири члана управног одбора именују се из реда запослених на факултету, а два члана из реда студената, у складу са статутом.

Мандат чланова управног одбора из става 1. овог члана траје пет година, а чланова из реда студената две године, почев од дана конституисања.

Члан 130.

Управни одбор факултета:

- 1) доноси статут факултета;
- 2) одлучује о коришћењу средстава факултета;
- 3) усваја финансијски план, годишњи обрачун и извештај о пословању факултета;
- 4) доноси годишњи програм рада и план развоја факултета;
- 5) доноси одлуку о образовању организационих јединица, на предлог декана;
- 6) обавља и друге послове утврђене законом и статутом факултета.

Управни одбор факултета доноси одлуку већином гласова укупног броја чланова.

Члан 131.

Надзорни одбор факултета именује и разрешава оснивач.

Надзорни одбор факултета чији је оснивач Република именује и разрешава Влада.

Члан 132.

Надзорни одбор факултета чији је оснивач Република има пет чланова.

Два члана надзорног одбора из става 1. овог члана именују се из реда запослених на факултету.

Мандат чланова надзорног одбора из става 1. овог члана траје пет година, почев од дана конституисања.

Члан 133.

Надзорни одбор факултета:

- 1) врши надзор над законитошћу рада органа факултета;
- 2) врши надзор над пословањем факултета;
- 3) обавља и друге послове утврђене законом и статутом.

Х. ФИНАНСИРАЊЕ УНИВЕРЗИТЕТА И ФАКУЛТЕТА ЧИЈИ ЈЕ ОСНИВАЧ РЕПУБЛИКА

Члан 134.

Средства за обављање делатности основних, магистарских и докторских студија факултета, односно универзитета, у складу са овим законом, а чији је оснивач Република, обезбеђују се у буџету Републике.

Члан 135.

Поред средстава из члана 134. овог закона универзитет, односно факултет чији је оснивач Република, може стицати средства од школарине, а кад то дозвољавају кадровске и просторне могућности и пружањем услуга трећим лицима, као и из осталих извора (поклон, донације, спонзорство и др.).

Средства из става 1. овог члана која универзитет, односно факултет чији је оснивач Република, стиче од школарине, односно која оствари пружањем услуга трећим лицима, користиће се за намене из члана 138. овог закона према програму универзитета, односно факултета чији је оснивач Република, на који сагласност даје Влада.

Члан 136.

Средства из члана 134. овог закона обезбеђују се према нормативима и стандардима услова рада и годишњем програму рада универзитета, односно факултета.

Члан 137.

Нормативе и стандарде услова рада универзитета, односно факултета чији је оснивач Република утврђује Влада.

Годишњи програм рада садржи време и начин остваривања образовне и научне, односно уметничке делатности универзитета, односно факултета чији је оснивач Република у току школске године.

Годишњи програм рада из става 2. овог члана доноси се до 30. септембра за наредну школску годину.

Члан 138.

Средства из чл. 134. и 135. овог закона, универзитет, односно факултет чији је оснивач Република може користити за:

- 1) трошкове пословања;
- 2) зараде запослених у складу са законом и колективним уговором;
- 3) опрему;
- 4) обављање научног, односно уметничког рада који је у функцији подизања квалитета наставе;
- 5) научно и стручно усавршавање наставника и сарадника;
- 6) подстицање развоја наставног подмлатка;
- 7) рад са даровитим студентима;
- 8) међународну сарадњу;
- 9) изворе информација и информационе системе;
- 10) друге намене у складу са законом.

XI. НОСТРИФИКАЦИЈА И ЕКВИВАЛЕНЦИЈА

Члан 139.

Лицу које је у иностранству стекло високо образовање, специјалистичко образовање, академски назив магистра наука, односно магистра уметности или научни степен доктора наука нострификује се диплома на његов лични захтев, у складу са овим законом.

У поступку нострификације изједначава се диплома стечена у иностранству са дипломом стеченом у Републици.

У поступку еквиваленције изједначава се страна школска јавна исправа са исправом стеченом у Републици.

Члан 140.

Веће одговарајућег факултета спроводи поступак нострификације дипломе, односно утврђује еквивалентност стране школске јавне исправе.

Уколико у Републици нема одговарајућег факултета, односно студијске групе, нострификацију дипломе, утврђивање стручног назива, као и утврђивање еквивалентности стране школске јавне исправе обавља универзитет.

Услови и поступак нострификације дипломе, односно утврђивање еквивалентности стране школске јавне исправе ближе се уређују статутом факултета, односно универзитета.

Члан 141.

У поступку нострификације дипломе, односно еквиваленције стране школске јавне исправе, узима се у обзир: систем школовања у држави у којој је диплома, односно школска јавна исправа стечена; наставни план и програм студија; трајање студија; права која даје стечена диплома; друге околности од значаја за нострификацију, односно еквиваленцију.

Ако се у поступку нострификације утврди да се наставни планови и програми знатније разликују, факултет, односно универзитет условљава нострификацију полагањем испита, односно извршавањем других обавеза утврђених наставним планом и програмом факултета, односно универзитета.

Члан 142.

Акт о нострификацији дипломе, односно еквиваленцији стране школске јавне исправе, факултет, односно универзитет доставља Министарству просвете, у року од 15 дана од дана доношења.

Члан 143.

Факултет, односно универзитет трајно чува документацију о обављеној нострификацији дипломе, односно утврђеној еквивалентности стране школске јавне исправе и о томе води евиденцију.

Садржај обрасца и начин вођења евиденције из става 1. овог члана прописује министар просвете.

XII. ЕВИДЕНЦИЈА И ЈАВНЕ ИСПРАВЕ

Члан 144.

Факултет води: матичну књигу студената, евиденцију о издатим дипломама и записник о полагању испита.

Универзитет води књигу промовисаних доктора наука, књигу почасних доктора, као и евиденције из става 1. овог члана када непосредно организује одређене програме образовања.

Евиденција из ст. 1. и 2. овог члана води се на српском језику, ћириличним писмом.

Кад се настава остварује на језику националне мањине, матична књига студената и евиденција о издатим дипломама води се на српском језику ћириличним писмом и језику и писму националне мањине.

Матична књига студената, књига промовисаних доктора наука и почасних доктора трајно се чувају.

Садржај и облик обрасца и начин вођења евиденција прописује министар просвете.

Члан 145.

На основу података из евиденције факултет, односно универзитет издаје јавне исправе.

Јавне исправе, у смислу овог закона, јесу: студентска књижица (индекс), диплома о стеченом високом образовању, стручном називу специјалисте, академском називу магистра наука, односно магистра уметности, научном степену доктора наука и уверење о савладаном програму стручног образовања и усавршавања.

Универзитет, односно факултет издаје јавне исправе на српском језику ћириличним писмом.

Када се настава на универзитету, односно факултету остварује на страном језику или на језику националне мањине, јавне исправе се издају на обрасцу који је штампан двојезично: на српском језику ћириличним писмом и страном језику, односно језику и писму националне мањине.

Садржај и облик обрасца јавне исправе прописује министар просвете.

Члан 146.

Дипломе о завршеним основним, магистарским и докторским студијама и о стеченом научном степену доктора наука потписују декан факултета и ректор универзитета.

Дипломе из става 1. овог члана оверавају се сувим жигом универзитета.

Дипломе о специјалистичким студијама потписује декан факултета.

Дипломе које издаје универзитет потписује ректор универзитета.

Члан 147.

Универзитет, односно факултет издаје нову јавну исправу, после проглашења оригинала јавне исправе неважећим у „Службеном гласнику Републике Србије“, на прописаном обрасцу, на основу података из евиденције коју води.

Јавна исправа из става 1. овог члана има значај оригиналне јавне исправе. На јавну исправу из става 1. овог члана ставља се назнака да се ради о новој јавној исправу која је издата после проглашења оригинала јавне исправе неважећим.

Начин стављања назнаке из става 3. овог члана ближе уређује министар просвете.

Члан 148.

Лице које нема диплому о стеченом високом образовању, стручном називу специјалисте, академском називу магистра наука, односно магистра уметности, научном степену доктора наука или уверење о савлађаном програму стручног образовања и усавршавања, а евиденција о томе, односно архивска грађа је уништена или нестала, може поднети захтев општинском суду на чијем подручју је седиште или је било седиште факултета, односно универзитета, ради утврђивања завршеног образовања, односно стручног образовања и усавршавања.

Захтев садржи доказе на основу којих може да се утврди да је то лице завршило студије, односно програм стручног образовања и усавршавања и потврду да је евиденција, односно архивска грађа уништена или нестала.

Потврду да је архивска грађа уништена или нестала издаје факултет, односно универзитет у којој је лице стекло образовање, односно

стручно образовање и усавршавање, или друга организација која је преузела евиденцију, односно архивску грађу. Ако таква организација не постоји, потврду издаје Министарство просвете.

Члан 149.

Решење о утврђивању стеченог образовања, односно стручног образовања и усавршавања из члана 148. став 1. овог закона доноси општински суд у ванпарничном поступку.

Решење из става 1. овог члана замењује диплому, односно уверење које издаје факултет, односно универзитет.

Члан 150.

Диплома о стеченом високом образовању, академском називу магистра наука, односно магистра уметности, стручном називу специјалисте и научном степену доктора наука оглашава се ништавом:

- 1) ако је издата од неовлашћене организације;
- 2) ако је потписана од неовлашћеног лица;
- 3) ако лице није положило све испите на начин и по поступку утврђеном законом и наставним програмом факултета, односно универзитета;
- 4) ако није издата на прописаном обрасцу.

Факултет, односно универзитет оглашава ништавом диплому из разлога утврђених у ставу 1. тач. 2) до 4) овог члана.

Министар просвете по службеној дужности оглашава диплому ништавом из разлога утврђених у ставу 1. овог члана.

Члан 151.

Факултет, односно универзитет оглашава ништавом диплому о стеченом академском називу магистра наука, односно магистра уметности, ако утврди да магистарска теза није резултат самосталног научног рада.

Факултет, односно универзитет оглашава ништавом диплому о стеченом научном степену доктора наука, ако утврди да докторска дисертација не представља оригинални научни резултат у одређеној научној области.

Министар просвете по службеној дужности оглашава ништавом диплому из разлога утврђених у ст. 1. и 2. овог члана.

ХИИ. УПРАВНИ НАДЗОР

Члан 152.

Управни надзор над радом универзитета и факултета врши Министарство просвете.

Члан 153.

Инспекцијски надзор врше инспектори, односно друга овлашћена лица (у даљем тексту: инспектор).

Послове инспектора може обављати лице које има правни факултет, положен стручни испит и најмање три године радног искуства.

Послове инспектора из члана 154. тачка 3) овог закона обавља лице које има економски факултет, положен стручни испит и најмање три године радног искуства.

Члан 154.

У вршењу инспекцијских надзора, инспектор је овлашћен да:

- 1) поништи упис студената у прву годину студија преко броја утврђеног актом Владе;
- 2) поништи упис студената који је обављен супротно одредбама овог закона;
- 3) изврши контролу наменског коришћења средстава која се обезбеђују универзитету и факултету из буџета Републике;
- 4) предузима друге мере за које је законом и другим прописима овлашћен.

ХИИ. КАЗНЕ НЕ ОДРЕДБЕ

Члан 155.

Новчаном казном од 3.000 до 10.000 нових динара казниће се за прекршај универзитет, односно факултет ако:

- 1) обавља организовање и деловање из члана 4. овог закона;
- 2) обавља делатност ван седишта (члан 10. ст. 3. и 4);

3) примењује статут на који није добио сагласност Владе (члан 10. став 5);

4) наставни план и програм студија остварује супротно овом закону и годишњем програму рада (чл. 19. и 137. став 2);

5) наставни план и програм студија није донет на начин утврђен чланом 24. ст. 1–6. овог закона;

6) наставни план и програм сталног стручног образовања и усавршавања није донет на начин утврђен чланом 24. став 7. овог закона;

7) прекине са остваривањем наставног плана и програма у току школске године (члан 27);

8) упише у прву годину студија кандидата који се није пријавио на конкурс (члан 34. став 1);

9) упише студента у одређену годину студија после рока утврђеног чланом 35. став 2. овог закона;

10) наплати школарину студенту супротно висини школарине коју утврди Влада (члан 40. став 1);

11) упише у прву годину основних студија кандидата који није положио пријемни испит, односно испит за проверу склоности и способности (члан 41. став 2);

12) упише студента у наредну годину студија супротно чл. 50. и 51. овог закона;

13) спроведе поступак за оцену и одбрану магистарске тезе супротно одредбама чл. 61. и 62. овог закона;

14) спроведе поступак за оцену и одбрану докторске дисертације супротно чл. 68. и 69. овог закона;

15) не води на прописан начин или неуредно води евиденцију утврђену чланом 144. овог закона;

16) издаје јавне исправе које по садржају не одговарају садржини образаца јавне исправе које прописује министар просвете (члан 145).

Новчаном казном од 500 до 1.000 нових динара казниће се и одговорно лице на универзитету, односно факултету за прекршај из става 1. овог члана.

Члан 156.

Новчаном казном од 3.000 до 10.000 динара казниће се за прекршај универзитет, односно факултет ако:

1) прими у радни однос наставника, односно сарадника који не испуњава услове утврђене овим законом или га прими у радни однос без конкурса (чл. 80–86, 88. став 1);

2) закључи уговор о допунском раду супротно члану 94. овог закона.

Новчаном казном од 500 до 1.000 нових динара казниће се и одговорно лице на универзитету, односно факултету за прекршај из става 1. овог члана.

XV. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 157.

Универзитети и факултети настављају рад у складу с одредбама овог закона, а усагласиће своју организацију и општа акта са овим законом у року од 60 дана од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 158.

Одредбе подзаконских аката које су се примењивале до ступања на снагу овог закона, а нису са њим у супротности, примењиваће се до доношења аката на основу овог закона.

Члан 159.

Конституисање управних и надзорних одбора универзитета и факултета и именовање ректора, декана, проректора и продекана, у складу са овим законом, извршиће се у року од 30 дана од дана ступања на снагу овог закона.

Конституисањем управних одбора универзитета, односно факултета, престају са радом савети универзитета и факултета.

Члан 160.

Лица изабрана у звање наставника универзитета по прописима који су важили до ступања на снагу овог закона, задржавају стечена звања и настављају да обављају послове наставника до истека времена за које су изабрана.

Члан 161.

Лице које је на дан ступања на снагу Закона о универзитету („Службени гласник РС“, број 54/92) имало звање наставника на нематичном факултету за наставни предмет страни језик и најмање 25 година стажа осигурања (жена), односно 30 година стажа осигурања (мушкарац), задржава стечено звање.

Члан 162.

Наставници изабрани у звање предавача и вишег предавача страног језика на нематичном факултету по прописима који су важили до ступања на снагу овог закона, обављају послове наставника до истека времена за које су изабрани.

Члан 163.

Наставницима физичког васпитања на нематичном факултету за чијим је радом престала потреба обезбеђује се једно од права утврђених законом којим се уређују радни односи.

Члан 164.

Сарадници изабрани у сарадничко звање по прописима који су важили до ступања на снагу овог закона обављају послове сарадника до истека времена на које су изабрани.

Члан 165.

Запослени на универзитету, односно факултету, који су засновали радни однос до дана ступања на снагу овог закона, јесу у обавези да закључе уговор о раду у року од 60 дана од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 166.

Студенти уписани на основне студије до дана ступања на снагу овог закона уписаће се у школску 1998/99. годину, у погледу услова за упис и у погледу плаћања студија, под условима који су били прописани до дана ступања на снагу овог закона.

Студентима којима је апсолвентски рок истекао по прописима који су важили до ступања на снагу овог закона рок из члана 56. став 4. почиње да тече 1. октобра 1998. године.

Члан 167.

Даном ступања на снагу овог закона престаје да важи Закон о универзитету („Службени гласник РС“, бр. 54/92, 39/93, 44/93, 53/93, 67/93, 48/94, 24/96 и 7/98).

Члан 168.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије“.

[*Службени гласник Републике Србије*, 54(1998), 20, стр. 505–515]